

# Prop. 53 S

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

---

Samtykke til godkjennelse av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver



# Innhold

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |                                                                                                                                                                                               |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1</b> | <b>Innledning .....</b>                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>5</b> | <b>Vedlegg</b>                                                                                                                                                                                |
| <b>2</b> | <b>Nærmere om forordningen .....</b>                                                                                                                                                                                                                                    | <b>5</b> | <b>1</b> EØS-komiteens beslutning<br>nr. 269/2014 av 12. desember 2014<br>om endring av EØS-avtalens<br>vedlegg II (Tekniske forskrifter,<br>standarder, prøving og<br>sertifisering) .....10 |
| <b>3</b> | <b>EØS-komiteens beslutning .....</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>6</b> | <b>2</b> Europaparlaments- og råds-<br>forordning (EU) nr. 98/2013 av<br>15. januar 2013 om markedsføring<br>og bruk av utgangsstoffer<br>for eksplosiver .....11                             |
| <b>4</b> | <b>Forholdet til norsk rett .....</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>6</b> |                                                                                                                                                                                               |
| <b>5</b> | <b>Administrative og økonomiske<br/>konsekvenser .....</b>                                                                                                                                                                                                              | <b>7</b> |                                                                                                                                                                                               |
| <b>6</b> | <b>Konklusjon og tilråding .....</b>                                                                                                                                                                                                                                    | <b>8</b> |                                                                                                                                                                                               |
|          | <b>Forslag til vedtak om samtykke til<br/>godkjennelse av EØS-komiteens<br/>beslutning nr. 269/2014 av<br/>12. desember 2014 om innlemmelse<br/>i EØS-avtalen av forordning (EU)<br/>nr. 98/2013 om markedsføring og<br/>bruk av utgangsstoffer for eksplosiver ...</b> | <b>9</b> |                                                                                                                                                                                               |



# Prop. 53 S

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

---

## Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 23. januar 2015,  
godkjent i statsråd samme dag.  
(Regjeringen Solberg)*

### 1 Innledning

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 ble det besluttet å innlemme europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver ved en endring i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV og XXIX.

Forordningens formål er å redusere risikoen for angrep utført ved hjelp av utgangsstoffer for eksplosiver, og på denne måten forbedre EU/EØS borgernes sikkerhet. Forordningen skal også sikre lik kontroll med adgang til disse stoffene i hele EU/EØS-området, og forhindre terrorister og andre kriminelle å utnytte forskjeller i statenes sikkerhetsregelverk.

Forordningen trådte i kraft i EU i mars 2013.

Beslutningen i EØS-komiteen ble fattet med forbehold om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning, da gjennomføringen i norsk rett nødvendiggjør lovendring og innebærer økonomiske konsekvenser, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteens beslutning og forordning (EU) 98/2013 følger i uoffisielle norske oversettelser som trykte vedlegg til proposisjonen.

### 2 Nærmere om forordningen

Forordning (EU) nr. 98/2013 er en del av EUs handlingsplan mot terror. Å begrense tilgangen til utgangsstoffer for eksplosiver har vært sentralt i EUs oppfølging av handlingsplanen. Forordningen legger begrensninger på 14 kjemiske stoffer og stoffblandinger (utgangsstoffer) som kan brukes til fremstilling av eksplosiver.

Forordningen fastsetter harmoniserte regler i hele EU/EØS området som skal begrense tilgang til og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver. Utgangspunktet i forordningen er å begrense tilgangen til disse stoffene for privatpersoner, samt sørge for rapportering av mistenkelige transaksjoner gjennom omsetningskjeden. Forordningen gir imidlertid visse valgmuligheter med hensyn til reguleringen av tilgangen til stoffene.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

#### *Virksomheters plikt til å rapportere om mistenkelige transaksjoner*

Forordningen oppstiller et krav om at markedsdeltakere skal ha rett til å avvise en mistenkelig transaksjon, jf. artikkel 9 nr. 3, og at de skal rapportere om betydelig svinn eller tyveri av utgangsstoffene for eksplosiver, jf. artikkel 9 nr. 4. De pålegges videre en plikt til å rapportere mistenkelige transaksjoner til et nasjonalt kontaktpunkt.

#### *Opprettelse av nasjonalt kontaktpunkt for mistenkelige transaksjoner*

Forordningen stiller krav om at medlemsstatene etablerer en ordning for rapportering av mistenkelige transaksjoner av alle stoffene i vedlegg 1 og 2, jf. artikkel 9. I situasjoner hvor en kjøper oppfører seg mistenkelig kan markedsdeltakere nekte å selge stoffet til denne personen. Markedsdeltakere er gjennom forordningen artikkel 9 nr.1 forpliktet til å melde mistenkelige transaksjoner videre til et nasjonalt kontaktpunkt. Forordningen forutsetter at det etableres ett eller flere kontaktpunkt for mottak av meldinger om mistenkelige transaksjoner. Kontaktpunktet skal registrere slike meldinger og foreta nødvendige undersøkelser for å få verifisert om transaksjoner, eller forsøk på transaksjoner er legitime. Betydelig svinn eller tyveri av stoffene i vedlegg 1 og 2 skal også rapporteres. I slike tilfeller forutsettes det at de nasjonale kontaktpunktene, når de finner det hensiktsmessig, gjør bruk av Europols system for tidlig varsling, Early Warning System.

#### *Sanksjoner*

Forordningen artikkel 11 forutsetter at landene har regler for å kunne sanksjonere ved overtredelser av forordningens bestemmelser. Det forutsettes at sanksjonene skal være effektive og proporsjonale i forhold til overtredelsen, samt ha en avskrekkende virkning. Forordningen oppfordrer videre landene til å iverksette forebyggende informasjonstiltak.

### **3 EØS-komiteens beslutning**

EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 inneholder en innledning og fire artikler. I innledningen vises det til EØS-avtalen og spesielt artikkel 98.

*Artikkel 1* slår fast at europaparlaments- og rådsforordning (EU) 98/2013 av 15. januar 2013

skal innlemmes i avtalens vedlegg II, kapittel XV og XXIX.

*Artikkel 2* slår fast at teksten til forordning (EU) nr. 98/2013 på islandsk og norsk, som kunnngjøres i EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende, skal gis gyldighet.

*Artikkel 3* slår fast at beslutningen trer i kraft 13. desember 2014, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt.

*Artikkel 4* slår fast at beslutningen skal kunnngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende.

### **4 Forholdet til norsk rett**

I Norge er utgangsstoffene for eksplosiver som omfattes av forordningen regulert gjennom flere lover og forskrifter ut fra ulike formål og hensyn, blant annet forurensning av det ytre miljø, helse, sikkert arbeidsmiljø og hensynet til mattrygghet. Det er imidlertid ingen helhetlig lovregulering som ivaretar hensynet til at stoffene kan komme på avveie eller havne i urette hender.

Brann- og eksplosjonsvernloven er det primære regelverk når det gjelder vern mot brann og eksplosjon. Loven inneholder både alminnelige plikter til å forebygge brann og eksplosjon samt bestemmelser om sentral og lokal organisering og gjennomføring av brann- og eksplosjonsvernarbeidet. Loven regulerer også forebyggende og beredskapsmessige forhold ved håndtering av en rekke farlige stoffer, herunder brann- og eksplosjonsfarlig stoff, stoffer under trykk og transport av alle typer farlig gods på veg og jernbane. Virkeområdet til brann- og eksplosjonsvernloven ble i 2009 utvidet til også å omfatte reaksjonsfarlig stoff. En av årsakene til utvidelsen var å kunne regulere og kreve sikringstiltak i forbindelse med utgangsstoffer for eksplosiver og andre farlige stoffer som kan benyttes til uønskede tilsiktede hendelser. Dette ble også tydeliggjort ved at begrepet «uønskede tilsiktede hendelser» ble inntatt i lovens formålsparagraf.

Det foreslås å implementere selve forordningen i forskrift. Det er imidlertid behov for å foreta enkelte endringer i brann- og eksplosjonsvernloven for å ha tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for en slik forskrift. Det må etableres en forskriftshjemmel som gir myndighet til å legge begrensninger på privatpersoners tilgang til disse stoffene. Videre er det nødvendig med forskriftshjemmel for å kunne regulere virksomheters krav til håndtering av stoffene mv.

Forordning (EU) nr. 98/2013 forutsetter at landene har regler for å kunne sanksjonere ved overtredelser av forordningens bestemmelser. Det forutsettes at sanksjonene er effektive og proporsjonale i forhold til overtredelsen, samt har en avskrekkende virkning. I Prop. 52 L om endringer i brann- og eksplosjonsvernloven, tolloven og straffeloven 2005 foreslås det at strafferammen for de alvorligste overtredelsene etter brann- og eksplosjonsvernloven heves til hhv. 2 og 6 år. Det foreslås derfor en forskuttet ikrafttredelse av §§ 190 annet ledd og 191 i straffeloven 2005, gjennom en endring av straffebestemmelsen i brann- og eksplosjonsvernloven § 42 tredje og fjerde ledd. Samtidig foreslås endringer i Straffeloven 2005 for å bringe bestemmelsene på linje med endringene som foreslås i brann- og eksplosjonsvernloven § 42.

Det foreslås en endring i tolloven § 12-1 annet ledd bokstav f om tollmyndighetenes adgang til å utlevere informasjon til politi- og påtalemyndighet. Endringen innebærer at kravene til utlevering av taushetsbelagt informasjon til politi- og påtalemyndighetene endres fra rimelig grunn til mistanke om at det kan foreligge straffbar handling med strafferamme over seks måneders fengsel til «grunn til å undersøke om noen forbereder, begår eller har begått en handling som etter lov kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder». Videre foreslås det samtidig å presisere i bestemmelsen at tollmyndighetene kan gi opplysninger til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) når de nevnte vilkår er oppfylt.

Justis- og beredskapsdepartementet vil fremme en Prop. 52 L (2014–2015) med de nødvendige lovendringer i brann- og eksplosjonsvernloven, tolloven og straffeloven 2005.

## 5 Administrative og økonomiske konsekvenser

### *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*

Arbeidet med å etablere et helhetlig regime for utgangsstoffer for eksplosiver har medført og vil fortsatt medføre betydelige økonomiske og administrative konsekvenser for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). På bakgrunn av dette ble bevilgningen til DSB i statsbudsjettet for 2013 økt med 45 mill. kroner. I dette innlegg en styrking av DSBs arbeid knyttet til å begrense tilgangen til utgangsstoffer for eksplosiver. Eventuelle merutgifter utover dette dekkes innenfor DSBs gjeldende budsjettramme.

For at Kripas skal kunne håndtere rollen som nasjonalt kontaktpunkt, er det nødvendig med en IKT-løsning med et dataregister. I budsjettet for 2014 ble det lagt inn 7,3 mill. kroner til etablering av slikt dataregister og øvrig drift av rollen som nasjonalt kontaktpunkt. Eventuelle merutgifter utover dette dekkes innenfor politiets gjeldende budsjettramme.

Tollmyndighetene er tillagt oppgaven med å kontrollere og vurdere innførsel av utgangsstoffer. For å gjennomføre de tillagte kontrolloppgavene vil det blant annet være nødvendig å gjennomføre kompetansehevende opplæring, foreta kjemiske analyser og behandle funn, samt kvalitetssikre og formidle meldinger om mistenkelige transaksjoner til nasjonalt kontaktpunkt. Toll- og avgiftsetatens utgifter ved dette arbeidet anslås til om lag 2 mill. kroner årlig. Det vil etter Finansdepartementets vurdering ikke være noen økonomiske og administrative konsekvenser knyttet til forslaget om endring av tolloven § 12-1 annet ledd bokstav f. Tollmyndighetenes oppgaver med å kontrollere og vurdere innførsel av utgangsstoffer vil imidlertid kunne medføre økte kostnader for etaten. Kostnaden dekkes innenfor etatens gjeldende budsjettammer.

### *Økonomiske og administrative konsekvenser for private*

I lovforslaget stilles det krav til at virksomheter som håndterer utgangsstoffer for eksplosiver, gjennom tekniske og organisatoriske tiltak, skal sørge for at disse ikke kommer på avveie eller havner i urette hender. Det eksisterer allerede et krav til årvåkenhet på dette området i lovgivningen. På denne bakgrunn forutsettes det at de fleste virksomheter har systemer for å sikre at stoffer ikke kommer på avveie eller havner i urette hender. De foreslåtte lovendringene vil ikke føre til noen vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for aktuelle virksomheter.

Selve forordningen skal gjennomføres i forskrift, og lovforslaget gir hjemmel til å kunne pålegge virksomheter ulike tiltak for å håndtere utgangsstoffer. Dette gjelder bl.a. krav til deklaring av stoffene eller melding til registre, etablering av registreringssystemer for transaksjoner og kunderegistre og melding om mistenkelige transaksjoner. Flere av virksomhetene som omsetter disse stoffene i dag vil allerede ha systemer på plass som helt eller delvis vil ivareta disse kravene, og det vil dermed ikke medføre større økonomiske og administrative konsekvenser. For

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

andre virksomheter vil det kunne medføre noen flere økonomiske og administrative konsekvenser i form av etablering av registre og lignende. Konsekvensene antas imidlertid ikke å være vesentlige.

## 6 Konklusjon og tilråding

Forordningen er viktig med hensyn til å begrense tilgangen for privatpersoners adgang til og bruk av stoffer som kan misbrukes til å lage eksplosiver, såkalte utgangsstoffer. Det er også viktig å etablere et system med et nasjonalt kontaktpunkt som skal motta rapportering av mistenkelige transaksjoner og tyveri av disse stoffene. På denne måten vil kontaktpunktet kunne ta nødvendige grep for å etterforske konkrete tilfeller. Terrorangrepet 22. juli 2011 har vist at det er nødvendig å øke samfunnets barrierer på dette området.

Justis- og beredskapsdepartementet tilrår godkjenningen av beslutningen i EØS-komiteen om å endre EØS-avtalen vedlegg II, kapittel V og XXIX ved innlemmelse av forordning (EU) nr. 98/2013 av 15. januar 2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver.

---

**Vi HARALD,** Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver i samsvar med et vedlagt forslag.

---

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

## Forslag

### **til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver**

#### I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver.

---

## Vedlegg 1

# **EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering)**

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 98, og på følgende bakgrunn:

- 1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 98/2013 av 15. januar 2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver<sup>1</sup>, skal innlemmes i EØS-avtalen.
- 2) EØS-avtalens vedlegg II bør derfor endres –

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

### *Artikkel 1*

I EØS-avtalens vedlegg II gjøres følgende endringer:

1. I kapittel XV etter nr 12zzp (Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 414/2013) skal nytt nr. 12zzq lyde:

«12zzq.**32013 R 0098:** Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 98/2013 av 15. januar 2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver (EUT L 39 av 9.2.2013, s. 1).»

2. I kapittel XXIX etter nr. 5 (kommisjonsdirektiv 2008/43/EF) skal nytt nr. 6 lyde:

«6. **32013 R 0098:** Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 98/2013 av 15. januar 2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver (EUT L 39 av 9.2.2013, s. 1).»

### *Artikkel 2*

Teksten til forordning (EU) nr. 98/2013 på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

### *Artikkel 3*

Denne beslutning trer i kraft 13. desember 2014, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt<sup>2</sup>.

### *Artikkel 4*

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel 12. desember 2014

For EØS-komiteen  
*Kurt Jäger*  
Formann

<sup>1</sup> EUT L 39 av 9.2.2013, s. 1.

<sup>2</sup> [Forfatningsrettslige krav angitt.]

## Vedlegg 2

# **Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 98/2013 av 15. januar 2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité<sup>1</sup>,

etter framgangsmåten fastsatt i den ordinære regelverksprosessen<sup>2</sup>, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Visse stoffer og blandinger er utgangsstoffer for eksplosiver, og kan misbrukes til ulovlig framstilling av eksplosiver. I Den europeiske unions handlingsplan for å styrke sikkerheten ved håndtering av eksplosiver, som Rådet vedtok 18. april 2008, ble Kommisjonen oppfordret til å nedsette en fast komité for utgangsstoffer, som skal vurdere tiltak og utarbeide anbefalinger om reglene for utgangsstoffer for eksplosiver som er tilgjengelige på markedet, idet det tas hensyn til deres nytte- og kostnadsvirkninger.
- 2) Den faste komité for utgangsstoffer, som Kommisjonen nedsatte i 2008, identifiserte forskjellige utgangsstoffer for eksplosiver som kan brukes til å utføre terrorangrep, og anbefalte at hensiktsmessige tiltak treffes på unionsplan.
- 3) Noen medlemsstater har allerede vedtatt lover og forskrifter om markedsføring, tilgjengeliggjøring og besittelse av visse utgangsstoffer for eksplosiver.
- 4) Disse lovene og forskriftene avviker fra hverandre og kan medføre handelshindringer i Unionen, og bør harmoniseres for å forbedre den frie omsetningen av kjemiske stoffer og

blandinger i det indre marked og i størst mulig grad fjerne konkurransevidringer, og samtidig sikre et høyt nivå for vern av allmennhetens sikkerhet. Det er også fastsatt andre regler på nasjonalt plan og unionsplan for visse stoffer som omfattes av denne forordning, når det gjelder arbeidstakernes sikkerhet og miljøvern. Denne forordning berører ikke disse andre reglene.

- 5) For å sikre størst mulig ensartethet for markedsdeltakerne er en forordning det mest hensiktsmessige juridiske virkemiddelet for å regulere markedsføringen og bruken av utgangsstoffer for eksplosiver.
- 6) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger<sup>3</sup> er det fastsatt at stoffer og blandinger som er klassifisert som farlige, skal merkes på riktig måte før de markedsføres. Videre fastsettes det at markedsdeltakere, herunder detaljister, enten skal klassifisere og merke slike stoffer eller anvende den klassifiseringen som er foretatt av en deltaker i et tidligere ledd i forsyningskjeden. Det er derfor hensiktsmessig at det i denne forordning fastsettes at alle markedsdeltakere, herunder detaljister, som gjør stoff som omfattes av restriksjoner gjennom denne forordning, tilgjengelige for privatpersoner, skal sikre at det på emballasjen angis at privatpersoners anskaffelse, besittelse eller bruk av stoffet eller blandingen, er omfattet av en restriksjon.
- 7) For å oppnå et vern på nasjonalt plan mot ulovlig bruk av utgangsstoffer for eksplosiver, som er like godt som eller bedre enn det vernet denne forordning fastsetter på unionsplan, har noen medlemsstater allerede iverksatt lover og forskrifter om visse stoffer som kan bli brukt ulovlig. Noen av disse stoffene er allerede oppført i vedleggene til denne forordning,

<sup>1</sup> EUT C 84 av 17.3.2011, s. 25.

<sup>2</sup> Europaparlamentets holdning av 20. november 2012 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og Rådets beslutning av 11. desember 2012.

<sup>3</sup> EUT L 353 av 31.12.2008, s. 1.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

- mens andre kan bli omfattet av restriksjoner på unionsplan på et senere tidspunkt. Etter som det vil være i strid med formålene for denne forordning at tiltak på unionsplan reduserer vernet, er det hensiktsmessig å fastsette en ordning som gjør at slike nasjonale tiltak kan opprettholdes (en beskyttelsesklause).
- 8) Ulovlig framstilling av eksplosiver bør gjøres vanskeligere ved at det fastsettes konsentrasjonsgrenser for visse utgangsstoffer for eksplosiver. Under disse grenseverdiene er fri omsetning av disse utgangsstoffene for eksplosiver sikret, med forbehold for en beskyttelsesordning; over disse grenseverdiene bør allmennheten ha begrenset tilgang til disse utgangsstoffene for eksplosiver..
  - 9) Privatpersoner bør derfor ikke kunne anskaffe, innføre, besitte eller bruke disse utgangsstoffene for eksplosiver i konsentrasjoner over grenseverdiene. Det er imidlertid hensiktsmessig å gjøre det mulig for allmennheten å anskaffe, innføre, besitte eller bruke slike utgangsstoffer for eksplosiver til lovlige formål, dersom de har lisens til det.
  - 10) I lys av at noen medlemsstater allerede har veletablerte registreringssystemer som anvendes til å kontrollere tilgjengeliggjøring på markedet av noen av eller alle stoffene som omfattes av restriksjoner gjennom denne forordning, og som ikke skal gjøres tilgjengelige for privatpersoner, er det dessuten hensiktsmessig at det i denne forordning fastsettes et registreringssystem som får anvendelse på noen av eller alle disse stoffene.
  - 11) Hydrogenperoksid, nitrometan og salpetersyre brukes i stort omfang av privatpersoner for legitime formål. Det bør derfor være mulig for medlemsstatene å gi tilgang til disse stoffene innenfor nærmere fastsatte konsentrasjoner ved å anvende et registreringssystem i henhold til denne forordning i stedet for et lisenssystem.
  - 12) På grunn av denne forordnings svært spesifikke formål kan dens mål nås samtidig som medlemsstatene i samsvar med nærhetsprinsippet og forholdsmessighetsprinsippet har mulighet til å velge om de vil gi privatpersoner begrenset tilgang i samsvar med denne forordning.
  - 13) For å fremme de legitime målene om offentlig sikkerhet, samtidig som det fortsatt sikres minst mulig hindringer for et velfungerende indre marked, er det hensiktsmessig å opprette et lisenssystem som gjør det mulig for en privatperson som har anskaffet et stoff som omfattes av restriksjoner i henhold til denne forordning, og som ikke skal gjøres tilgjengelig for privatpersoner, eller en blanding eller et stoff som inneholder stoffet i en konsentrasjon over grenseverdien, å innføre det fra en annen medlemsstat eller fra en tredjestat til en medlemsstat som gir tilgang til dette stoffet i samsvar med et av systemene som er fastsatt i denne forordning.
  - 14) For effektivt å gjennomføre bestemmelsene om innførsel av utgangsstoffer for eksplosiver oppfordres medlemsstatene til å sikre at internasjonale reisende gjøres oppmerksom på de restriksjonene som gjelder for innførselen av stoffer som omfattes av restriksjoner i henhold til denne forordning og som ikke skal gjøres tilgjengelige for privatpersoner. Av samme grunn oppfordres medlemsstatene også til å sikre at allmennheten gjøres oppmerksom på at disse restriksjonene også gjelder for små forsendelser til privatpersoner og for forsendelser som anskaffes av sluttforbrukere gjennom fjernbestilling.
  - 15) Opplysninger som medlemsstatene gir til næringslivet, særlig små og mellomstore bedrifter (SMB-er), kan være et verdifullt middel for å gjøre det lettere å overholde denne forordning, idet det tas hensyn til at det er viktig å redusere den administrative byrden for SMB-er.
  - 16) Ettersom det ville være urimelig å forby bruken av utgangsstoffer for eksplosiver i forbindelse med yrkesvirksomhet, bør restriksjonene knyttet til tilgjengeliggjøring, innførsel, besittelse og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver bare gjelde allmennheten. I lyset av denne forordnings allmenne formål er det imidlertid hensiktsmessig å fastsette et meldingssystem som omfatter både yrkesbrukere i hele forsyningskjeden og privatpersoner som deltar i transaksjoner som på grunn av sin art eller sitt omfang skal anses som mistenkelige. For dette formål bør medlemsstatene opprette nasjonale kontaktpunkter for melding om mistenkelige transaksjoner.
  - 17) Ulike transaksjoner som gjelder utgangsstoffer for eksplosiver, kan anses som mistenkelige og derfor være omfattet av meldingsplikt. Dette er for eksempel tilfelle når den potensielle kunden (yrkesbruker eller ikke-yrkesbruker) virker uklar med hensyn til den tilsiktede bruken, virker ukjent med den tilsiktede bruken eller ikke kan forklare den på en troverdig måte, har til hensikt å kjøpe stoffer i uvanlig store mengder, uvanlig høye konsentrasjoner

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

eller uvanlige kombinasjoner, ikke er villig til å framlegge legitimasjonsbevis eller bostedsbevis, eller insisterer på å anvende uvanlige betalingsmetoder, herunder store kontantbeløp. Markedsdeltakere bør kunne forbeholde seg retten til å avvise en slik transaksjon.

- 18) I lys av denne forordnings allmenne formål oppfordres vedkommende myndigheter til å underrette det relevante nasjonale kontaktpunktet om ethvert avslag på en søknad om lisens dersom avslaget bygger på rimelig grunn til å tvile på at den tilsiktede bruken er lovlig eller at brukeren har lovlige hensikter. Vedkommende myndigheter oppfordres også til å opplyse det nasjonale kontaktpunktet om midlertidig oppheving eller tilbaketrekking av en lisens.
- 19) For å hindre og avsløre mulig ulovlig bruk av utgangsstoffer for eksplosiver er det ønskelig at de nasjonale kontaktpunktene registrerer meldte mistenkelige transaksjoner og at vedkommende myndigheter treffer de nødvendige tiltak for å undersøke de konkrete omstendighetene, herunder om den relevante økonomiske virksomheten som utøves av en yrkesbruker som deltar i en mistenkelig transaksjon, er det den utgis for å være.
- 20) Når det er mulig, bør det fastsettes konsentrasjonsgrenser over hvilke tilgangen til visse utgangsstoffer for eksplosiver er begrenset, mens det for visse andre utgangsstoffer for eksplosiver bare bør kreves melding om mistenkelige transaksjoner. Kriteriene for å fastslå hvilke tiltak som bør gjelde for hvilke utgangsstoffer for eksplosiver, omfatter trusselnivået knyttet til det berørte utgangsstoffet for eksplosiver, omfanget av handelen med det berørte utgangsstoffet for eksplosiver og muligheten for å fastsette et konsentrasjonsnivå under hvilket utgangsstoffet for eksplosiver fortsatt kan brukes for de lovlige formålene som det gjøres tilgjengelig for. Disse kriteriene bør fortsatt være veiledende for ytterligere tiltak som kan treffes med hensyn til utgangsstoffer for eksplosiver som for tiden ikke er omfattet av denne forordnings virkeområde.
- 21) Det er ikke teknisk mulig å fastsette konsentrasjonsgrenser for heksamini i brenseltabletter. Det finnes dessuten mange lovlige bruksområder for svovelsyre, aceton, kaliumnitrat, natriumnitrat, kalsiumnitrat og kalsiumammoniumnitrat. En forordning på unionsplan som begrenser salg av disse stoffene til allmennheten, ville føre til uforholdsmessig høye

administrasjons- og overholdelseskostnader for forbrukere, offentlige myndigheter og virksomheter. Likevel bør det i lys av formålene for denne forordning vedtas tiltak for å gjøre det lettere å melde mistenkelige transaksjoner med heksamini brenseltabletter og med andre utgangsstoffer for eksplosiver som det ikke finnes egnede og sikre alternativer til.

- 22) Tyveri av utgangsstoffer for eksplosiver er en måte å skaffe utgangsstoffer for ulovlig framstilling av eksplosiver på. Det er derfor hensiktsmessig å fastsette at det skal meldes om betydelig tyveri og svinn av stoffer som er omfattet av tiltak i henhold til denne forordning. For å lette sporingen av gjerningsmennene og varsle vedkommende myndigheter i andre medlemsstater om mulige trusler, oppfordres de nasjonale kontaktpunktene til, når det er hensiktsmessig, å anvende Europols system for tidlig varsling.
- 23) Medlemsstatene bør fastsette regler for sanksjoner for overtredelser av denne forordning. Disse sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 24) I henhold til vedlegg XVII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)<sup>4</sup> er det forbudt å levere ammoniumnitrat som lett kan misbrukes som et utgangsstoff for eksplosiver, til privatpersoner. Det er imidlertid tillatt å levere ammoniumnitrat til visse yrkesbrukere, særlig gårdbrukere. Slik forsyning bør derfor være omfattet av det meldingssystemet for mistenkelige transaksjoner som innføres ved denne forordning, ettersom det ikke finnes noe tilsvarende krav i forordning (EF) nr. 1907/2006.
- 25) Denne forordning krever behandling av personopplysninger og videreformidling av dem til tredjemann i tilfelle av mistenkelige transaksjoner. Denne behandlingen og videreformidlingen innebærer et alvorlig inngrep i den grunnleggende retten til vern av privatlivet og retten til vern av personopplysninger. Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger<sup>5</sup> får anvendelse på behandling av personopplysninger som foretas innenfor ram-

<sup>4</sup> EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1.

<sup>5</sup> EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

men av denne forordning. Det bør derfor sikres at den grunnleggende retten til vern av personopplysninger som gjelder fysiske personer hvis personopplysninger behandles ved anvendelse av denne forordning, sikres på behørig måte. Særlig bør behandlingen av personopplysninger i forbindelse med utstedelse av lisenser, registrering av transaksjoner og melding om mistenkelige transaksjoner foretas i samsvar med direktiv 95/46/EF, herunder de allmenne prinsippene for vern av opplysninger som gjelder størst mulig reduksjon av data, formålsbegrensning, forholdsmessighet og nødvendighet samt kravet om å ta behørig hensyn til den registrertes rett til tilgang, retting og sletting.

- 26) Valget av stoffer som terrorister og andre kriminelle bruker til ulovlig framstilling av eksplosiver, kan raskt endre seg. Det bør derfor være mulig å ta med ytterligere stoffer i den ordningen som innføres ved denne forordning, om nødvendig gjennom hastebehandling.
- 27) For å ta hensyn til utviklingen når det gjelder misbruk av stoffer som utgangsstoffer for eksplosiver, og forutsatt at det holdes egnet samråd med berørte parter for å ta hensyn til den potensielt betydelige virkningen på markedsdeltakere, bør myndigheten til å vedta rettsakter delegeres til Kommisjonen i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte når det gjelder endringer av de konsentrasjonsgrensene over hvilke visse stoffer som omfattes av restriksjoner i henhold til denne forordning, ikke skal gjøres tilgjengelige for allmennheten, og oppføring av ytterligere stoffer som skal omfattes av meldingsplikt ved mistenkelige transaksjoner. Det er særlig viktig at Kommisjonen gjennomfører hensiktsmessige samråd under det forberedende arbeidet, herunder på ekspertnivå. Kommisjonen bør ved forberedelse og utarbeiding av delegerte rettsakter sikre en samtidig, rettidig og hensiktsmessig oversending av relevante dokumenter til Europaparlamentet og Rådet.
- 28) Kommisjonen bør foreta løpende vurdering av listen over stoffer som ikke skal gjøres tilgjengelige for allmennheten over visse konsentrasjonsgrenser, og av listen over stoffer som skal omfattes av meldingsplikt ved mistenkelige transaksjoner. Kommisjonen bør, når det er berettiget, utarbeide regelverksforslag i samsvar med den ordinære regelverksprosessen for å tilføye eller slette oppføringer i først-

nevnte liste eller slette oppføringer i sistnevnte liste, for å ta hensyn til utviklingen når det gjelder misbruk av stoffer som utgangsstoffer for eksplosiver.

- 29) For å håndtere stoffer som ikke er omfattet av restriksjoner i henhold til denne forordning, men som en medlemsstat har rimelig grunn til å tro kan brukes til ulovlig framstilling av eksplosiver, bør det innføres en beskyttelsesklausul som fastsetter en egnet unionsframgangsmåte.
- 30) Med hensyn til de særlige risikoene som skal behandles i denne forordning, er det dessuten hensiktsmessig å tillate at medlemsstatene under visse omstendigheter vedtar beskyttelsestiltak, herunder med hensyn til stoffer som allerede er omfattet av tiltak i henhold til denne forordning
- 31) På grunn av denne forordnings krav om opplysninger som skal gis til Kommisjonen og medlemsstatene, vil det være u hensiktsmessig å la slike nye beskyttelsestiltak være omfattet av ordningen som er fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/34/EF av 22. juni 1998 om en informasjonsprosedyre for standarder og tekniske forskrifter samt regler for informasjonssamfunnstjenester<sup>6</sup>, uansett om de gjelder stoffer som allerede er omfattet av tiltak i henhold til denne forordning, eller stoffer som ikke er omfattet av slike restriksjoner.
- 32) På grunn av denne forordnings formål og den virkningen den kan ha på borgernes sikkerhet og på det indre marked, bør Kommisjonen på grunnlag av de løpende diskusjonene i Den faste komité for utgangsstoffer framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om eventuelle problemer som oppstår som følge av gjennomføringen av denne forordning, om det er ønskelig og mulig å utvide dens virkeområde, både med hensyn til å omfatte yrkesbrukere og med hensyn til å la bestemmelsene om melding om mistenkelige transaksjoner omfatte svinn og tyveri av stoffer som, selv om de ikke er omfattet av tiltak i henhold til denne forordning, er identifisert som stoffer som har vært brukt til ulovlig framstilling av eksplosiver (ikke-registrerte utgangsstoffer for eksplosiver). Videre bør Kommisjonen, idet det tas hensyn til medlemsstatenes relevante erfaringer og en vurdering av kostnader og nytte, framlegge en rapport om det er ønskelig og mulig å styrke og harmonisere systemet ytterligere i lys av trusselen mot den offentlige sik-

<sup>6</sup> EFT L 204 av 21.7.1998, s. 37.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

kerhet. Som ledd i vurderingen bør Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om mulighetene for å overføre bestemmelser om ammoniumnitrat fra forordning (EF) nr. 1907/2006 til denne forordning.

- 33) Ettersom målet for denne forordning, som er å begrense allmennhetens tilgang til utgangsstoffer for eksplosiver, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av begrensningens omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 34) I henhold til artikkel 28 nr. 2 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 av 18. desember 2000 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger<sup>7</sup>, har EUs datatilsynsmann avgitt en uttalelse<sup>8</sup>.
- 35) Denne forordning er forenlig med de grunnleggende rettigheter og de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om de grunnleggende rettigheter, særlig vernet av personopplysninger, adgangen til å utøve virksomhet, eiendomsretten og prinsippet om likebehandling. Denne forordning skal anvendes av medlemsstatene i samsvar med nevnte rettigheter og prinsipper –

## VEDTATT DENNE FORORDNING:

### Artikkel 1

#### Formål

Ved denne forordning fastsettes harmoniserte regler for tilgjengeliggjøring, innførsel, besittelse og bruk av stoffer eller blandinger som kan misbrukes til ulovlig framstilling av eksplosiver, for å begrense allmennhetens tilgang til disse stoffene eller blandingene og sikre hensiktsmessig melding om mistenkelige transaksjoner i hele forsyningskjeden.

Denne forordning berører ikke andre, strengere bestemmelser i unionsretten som gjelder stoffene som er oppført i vedleggene.

### Artikkel 2

#### Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på stoffene som er oppført i vedleggene og på blandinger og stoffer som inneholder dem.
2. Denne forordning får ikke anvendelse på
  - a) produkter som definert i forordning (EF) nr. 1907/2006,
  - b) pyrotekniske artikler som definert i artikkel 2 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/23/EF av 23. mai 2007 om markedsføring av pyrotekniske artikler<sup>9</sup>, pyrotekniske artikler som i henhold til nasjonal lovgivning er beregnet på væpnede styrkers, politiets eller brannvesenets ikke-kommersielle bruk, pyroteknisk utstyr som er omfattet av rådsdirektiv 96/98/EF av 20. desember 1996 om skipsutstyr<sup>10</sup>, pyrotekniske artikler beregnet på bruk i luft- og romfartsindustrien, eller kruttlapper beregnet på bruk i leketøy,
  - c) legemidler som er gjort tilgjengelige for en privatperson på lovlig måte på grunnlag av en resept i samsvar med gjeldende nasjonal lovgivning.

### Artikkel 3

#### Definisjoner

I denne forordning menes med

- 1) «stoff» et stoff i henhold til artikkel 3 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1907/2006,
- 2) «blanding» en blanding i henhold til artikkel 3 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1907/2006,
- 3) «produkt» et produkt i henhold til artikkel 3 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1907/2006,
- 4) «tilgjengeliggjøring» enhver forsyning, enten mot betaling eller gratis,
- 5) «innførsel» det å bringe et stoff inn på en medlemsstats territorium enten fra en annen medlemsstat eller fra en tredjestat,
- 6) «bruk» all bearbeiding, tilsetning, lagring, behandling eller blanding, herunder ved framstilling av et produkt, eller enhver annen anvendelse,
- 7) «privatperson» enhver fysisk person som ikke opptrer i forbindelse med sin nærings-, forretnings- eller yrkesvirksomhet,
- 8) «mistenkelig transaksjon» enhver transaksjon som gjelder stoffene som er oppført i vedleggene, eller blandinger og stoffer som inne-

<sup>7</sup> EFT L 8 av 12.1.2001, s. 1.

<sup>8</sup> EUT C 101 av 1.4.2011, s. 1.

<sup>9</sup> EUT L 154 av 14.6.2007, s. 1.

<sup>10</sup> EFT L 46 av 17.2.1997, s. 25.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

holder dem, herunder transaksjoner som yrkesbrukere deltar i, dersom det er rimelig grunn til mistanke om at stoffet eller blandingen er beregnet på ulovlig framstilling av eksplosiver,

- 9) «markedsdeltaker» enhver fysisk eller juridisk person eller offentlig enhet eller gruppe av slike personer og/eller organer som leverer produkter eller yter tjenester på markedet,
- 10) «utgangsstoff for eksplosiver som omfattes av restriksjoner» et stoff oppført i vedlegg I, i en høyere konsentrasjon enn den tilsvarende grenseverdien fastsatt i samme vedlegg, herunder en blanding eller et annet stoff som inneholder et slikt oppført stoff i en høyere konsentrasjon enn den tilsvarende grenseverdien.

#### Artikkel 4

##### Tilgjengeliggjøring, innførsel, besittelse og bruk

1. Utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, skal ikke gjøres tilgjengelige for eller innføres, besittes eller brukes av privatpersoner.
2. Uten hensyn til nr. 1 kan en medlemsstat opprettholde eller innføre en lisensordning som tillater at utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, gjøres tilgjengelige for eller besittes eller brukes av privatpersoner, forutsatt at privatpersonen innhenter og på anmodning framlegger en lisens for anskaffelse, besittelse eller bruk av dem, som er utstedt i samsvar med artikkel 7 av en vedkommende myndighet i den medlemsstat der det berørte utgangsstoffet for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, skal anskaffes, besittes eller brukes.
3. Uten hensyn til nr. 1 og 2 kan en medlemsstat opprettholde eller innføre en registreringsordning som tillater at følgende utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, gjøres tilgjengelige for eller besittes eller brukes av privatpersoner, dersom markedsdeltakeren som gjør dem tilgjengelige, registrerer hver transaksjon i samsvar med de nærmere bestemmelsene som er fastsatt i artikkel 8:
  - a) hydrogenperoksid (CAS RN 7722-84-1) i konsentrasjoner som er høyere enn grenseverdien i vedlegg I, men ikke høyere enn 35 vektprosent,
  - b) nitrometan (CAS RN 75-52-5) i konsentrasjoner som er høyere enn grenseverdien i vedlegg I, men ikke høyere enn 40 vektprosent,

c) salpetersyre (CAS RN 7697-37-2) i konsentrasjoner som er høyere enn grenseverdien i vedlegg I, men ikke høyere enn 10 vektprosent.

4. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om alle tiltak de treffer for å gjennomføre enhver ordning i henhold til nr. 2 og 3. I underretningen skal det angis hvilke utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, medlemsstaten har fastsatt unntak for.
5. Kommisjonen skal offentliggjøre en liste over tiltak som meldes av medlemsstatene i samsvar med nr. 4.
6. Dersom en privatperson har til hensikt å innføre et utgangsstoff for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, til en medlemsstat som har fastsatt et unntak fra nr. 1 ved å anvende en lisensordning i samsvar med nr. 2 og/eller en registreringsordning i samsvar med nr. 3 eller med artikkel 17, skal vedkommende innhente og på anmodning framlegge for vedkommende myndighet en lisens som er utstedt i samsvar med reglene i artikkel 7 og som er gyldig i denne medlemsstaten.
7. En markedsdeltaker som gjør et utgangsstoff for eksplosiver tilgjengelig for en privatperson i samsvar med nr. 2, skal for hver enkelt transaksjon stille krav om at det framvises en lisens, eller, dersom utgangsstoffet for eksplosiver gjøres tilgjengelig i samsvar med nr. 3, registrere transaksjonen i samsvar med den ordningen som er fastsatt av den medlemsstaten der utgangsstoffet for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, gjøres tilgjengelig.

#### Artikkel 5

##### Merking

En markedsdeltaker som har til hensikt å gjøre utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, tilgjengelige for en privatperson, skal sikre at emballasjen tydelig angir at privatpersoners anskaffelse, besittelse eller bruk av det berørte utgangsstoffet for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, er omfattet av en restriksjon i henhold til artikkel 4 nr. 1, 2 og 3, enten ved å påføre en hensiktsmessig merking eller ved å kontrollere at en hensiktsmessig merking påføres.

#### Artikkel 6

##### Fri bevegelighet

Med forbehold for artikkel 1 nr. 2 og artikkel 13, og med mindre noe annet er fastsatt i denne forordning eller i andre unionsrettsakter, skal med-

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

lemsstatene ikke av grunner knyttet til forebygging av ulovlig framstilling av eksplosiver forby, begrense eller hindre tilgjengeliggjøring av

- a) stoffene oppført i vedlegg I i konsentrasjoner som ikke er høyere enn grenseverdiene som er fastsatt der, eller
- b) stoffene oppført i vedlegg II.

#### Artikkel 7

##### Lisenser

1. Hver medlemsstat som utsteder lisenser til privatpersoner med en berettiget interesse i å anskaffe, innføre, besitte eller bruke utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, skal fastsette regler for utstedelse av lisens i henhold til artikkel 4 nr. 2 og 6. Når vedkommende myndighet i en medlemsstat vurderer om det skal utstedes lisens, skal den ta hensyn til alle relevante omstendigheter og særlig til om den tilsiktede bruken av stoffet er lovlig. Søknaden om lisens skal avslås dersom det er rimelig grunn til å tvile på at den tilsiktede bruken er lovlig eller på at brukeren har til hensikt å bruke den til et lovlig formål.
2. Vedkommende myndighet kan velge hvordan den skal begrense lisensens gyldighet, ved å tillate anvendelse én eller flere ganger i en periode på høyst tre år. Vedkommende myndighet kan kreve at lisensinnehaveren fram til lisensens angitte utløpsdato godtgjør at vilkårene for å utstede lisensen fortsatt er oppfylt. I lisensen skal det opplyses om hvilke utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, som lisensen er utstedt for.
3. Vedkommende myndigheter kan kreve at søkerne skal betale et gebyr for å søke om lisens. Gebyret skal ikke overstige kostnadene for behandlingen av søknaden.
4. Vedkommende myndighet kan midlertidig oppheve eller trekke tilbake lisensen når der er rimelig grunn til å tro at vilkårene for å utstede lisensen ikke lenger er oppfylt.
5. Klager på enhver beslutning truffet av vedkommende myndighet, og tvister som gjelder overholdelse av lisensvilkårene, skal behandles av et egnet organ som er ansvarlig i henhold til nasjonal lovgivning.
6. Lisenser utstedt av en medlemsstats vedkommende myndigheter kan anerkjennes i andre medlemsstater. Kommisjonen skal senest 2. september 2014, etter samråd med Den faste komité for utgangsstoffer, utarbeide tekniske retningslinjer for lisensene for å lette gjensidig anerkjennelse av dem. Disse retningslinjene

skal også angi hvilke opplysninger som skal inngå i lisensene for innførsel av utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, herunder et utkast til utforming av slike lisenser.

#### Artikkel 8

##### Registrering av transaksjoner

1. I forbindelse med registrering i henhold til artikkel 4 nr. 3 skal privatpersoner identifisere seg ved hjelp av et offisielt identifikasjonsdokument.
2. Registeret skal omfatte minst følgende opplysninger:
  - a) navn, adresse og, dersom det er relevant, enten privatpersonens identifikasjonsnummer eller vedkommendes offisielle identifikasjonsdokuments type og nummer,
  - b) stoffets eller blandingens navn, herunder dets/dens konsentrasjon,
  - c) mengden av stoffet eller blandingen,
  - d) den tilsiktede bruken av stoffet eller blandingen som privatpersonen har angitt,
  - e) dato og sted for transaksjonen,
  - f) privatpersonens underskrift.
3. Registreringen skal oppbevares i fem år fra datoen for transaksjonen. I dette tidsrommet skal registreringen gjøres tilgjengelig for inspeksjon på anmodning fra vedkommende myndigheter.
4. Registreringen skal oppbevares på papir eller på et annet varig medium og skal til enhver tid være tilgjengelig for inspeksjon i tidsrommet omhandlet i nr. 3. Elektronisk lagrede data skal
  - a) stemme overens med de tilsvarende papirdokumentenes format og innhold, og
  - b) til enhver tid være lett tilgjengelige i hele tidsrommet omhandlet i nr. 3.

#### Artikkel 9

##### Melding om mistenkelige transaksjoner, svin og tyveri

1. Mistenkelige transaksjoner med stoffene som er oppført i vedleggene, eller med blandinger eller stoffer som inneholder dem, skal meldes i samsvar med denne artikkel.
2. Hver medlemsstat skal opprette ett eller flere nasjonal? kontaktpunkter med klart angitt telefonnummer og e-postadresse for melding om mistenkelige transaksjoner.
3. Markedsdeltakere kan forbeholde seg retten til å avvise den mistenkelige transaksjonen, og

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

skal uten unødig opphold melde transaksjonen eller den forsøkte transaksjonen, herunder kundens identitet dersom det er mulig, til det nasjonale kontaktpunktet i den medlemsstat der transaksjonen ble gjennomført eller forsøkt gjennomført, dersom de har rimelig grunn til å tro at en planlagt transaksjon med ett eller flere av stoffene som er oppført i vedleggene, eller med blandinger eller stoffer som inneholder dem, er en mistenkelig transaksjon, idet det tas hensyn til alle omstendigheter, og særlig dersom den potensielle kunden

- a) virker uklar med hensyn til den tilsiktede bruken av stoffet eller blandingen,
  - b) virker ukjent med den tilsiktede bruken eller ikke kan forklare den på en troverdig måte,
  - c) har til hensikt å kjøpe stoffer i mengder, kombinasjoner eller konsentrasjoner som er uvanlige til privat bruk,
  - d) ikke er villig til å framlegge legitimasjonsbevis eller bostedsbevis, eller
  - e) insisterer på å anvende uvanlige betalingsmetoder, herunder store kontantbelep.
4. Markedsdeltakere skal også melde betydelig svinn og tyveri av stoffene som er oppført i vedleggene, og av blandinger eller stoffer som inneholder dem, til det nasjonale kontaktpunktet i den medlemsstat der svinnet eller tyveriet har funnet sted.
5. For å lette samarbeidet mellom vedkommende myndigheter og markedsdeltakerne, skal Kommisjonen etter samråd med Den faste komité for utgangsstoffer senest 2. september 2014 utarbeide en veiledning for forsyningskjeden i den kjemiske industrien og, dersom det er relevant, for vedkommende myndigheter. Disse retningslinjene skal særlig omfatte
- a) opplysninger om hvordan mistenkelige transaksjoner skal identifiseres og meldes, særlig med hensyn til de konsentrasjonene og/eller mengdene av stoffer som er oppført i vedlegg II, under hvilke det vanligvis ikke kreves noen tiltak,
  - b) opplysninger om hvordan betydelig svinn og tyveri skal identifiseres og meldes,
  - c) andre opplysninger som anses som nyttige. Kommisjonen skal regelmessig ajourføre retningslinjene.
6. Vedkommende myndigheter skal sikre at retningslinjene omhandlet i nr. 5 regelmessig spres på en måte som vedkommende myndigheter anser som hensiktsmessig i lys av retningslinjenes formål.

#### Artikkel 10

##### Vern av opplysninger

Medlemsstatene skal sikre at behandlingen av personopplysninger som skjer i forbindelse med anvendelsen av denne forordning, er i samsvar med direktiv 95/46/EF. Medlemsstatene skal særlig sikre at behandlingen av personopplysninger som kreves i forbindelse med utstedelse av en lisens i henhold til artikkel 4 nr. 2 og 6 og artikkel 7 i denne forordning eller i forbindelse med registrering av transaksjoner i henhold til artikkel 4 nr. 3 og artikkel 8 og 17 i denne forordning, og melding om mistenkelige transaksjoner i henhold til artikkel 9 i denne forordning, skjer i samsvar med direktiv 95/46/EF.

#### Artikkel 11

##### Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner mot overtredelser av denne forordning og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at sanksjonene anvendes. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

#### Artikkel 12

##### Endring av vedleggene

1. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 14, om endring av grenseverdiene i vedlegg I i det omfang som er nødvendig for å ta hensyn til utviklingen når det gjelder misbruk av stoffer som utgangsstoffer for eksplosiver, eller på grunnlag av forskning og prøving, samt om tilføyelse av stoffer i vedlegg II, når dette er nødvendig for å ta hensyn til utviklingen når det gjelder misbruk av stoffer som utgangsstoffer for eksplosiver. Som ledd i utarbeidningen av de delegerte rettsaktene skal Kommisjonen bestrebe seg på å rådføre seg med berørte parter, særlig den kjemiske industrien og detaljsektoren.

Dersom det ved en plutselig endring i risikovurderingen av misbruket av stoffer til ulovlig framstilling av eksplosiver, er tvingende nødvendig å handle raskt, skal framgangsmåten omhandlet i artikkel 15 anvendes på delegerte rettsakter vedtatt i henhold til denne artikkel.

2. Kommisjonen skal vedta en separat delegert rettsakt for hver enkelt endring av grenseverdiene i vedlegg I og for hvert nytt stoff som til-

føyes i vedlegg II. Hver delegert rettsakt skal bygge på en analyse som viser at det ikke er sannsynlig at endringen vil medføre uforholdsmessig store byrder for markedsdeltakerne eller forbrukerne, idet det tas behørig hensyn til målene som skal oppnås.

#### Artikkel 13

##### Beskyttelsesklausul

1. Dersom en medlemsstat har rimelig grunn til å tro at et bestemt stoff som ikke er oppført i vedleggene, kan brukes til ulovlig framstilling av eksplosiver, kan den begrense eller forby tilgjengeliggjøring, besittelse og bruk av dette stoffet, eller av enhver blanding eller ethvert stoff som inneholder det, eller den kan fastsette at stoffet skal omfattes av bestemmelsene om melding om mistenkelige transaksjoner i samsvar med artikkel 9.
2. Dersom en medlemsstat har rimelig grunn til å tro at et bestemt stoff som er oppført i vedlegg I, kan brukes til ulovlig framstilling av eksplosiver ved en lavere konsentrasjon enn grenseverdien som er fastsatt i vedlegg I, kan den ytterligere begrense eller forby tilgjengeliggjøring, besittelse og bruk av dette stoffet ved å fastsette en lavere konsentrasjonsgrense.
3. Dersom en medlemsstat har rimelig grunn til å fastsette en konsentrasjonsgrense over hvilken et stoff som er oppført i vedlegg II, bør være omfattet av de restriksjonene som ellers får anvendelse på utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, kan den begrense eller forby tilgjengeliggjøring, besittelse og bruk av dette stoffet ved å fastsette en høyeste tillatt konsentrasjon.
4. En medlemsstat som begrenser eller forbyr stoffer i henhold til nr. 1, 2 eller 3, skal umiddelbart underrette Kommisjonen og de andre medlemsstatene om det, og angi grunnene for det.
5. I lys av opplysningene som formidles i henhold til nr. 4, skal Kommisjonen umiddelbart undersøke om den skal utarbeide endringer i vedleggene i samsvar med artikkel 12 nr. 1, eller utarbeide et forslag til regelverk for å endre vedleggene. Den berørte medlemsstat skal, dersom det er relevant, endre eller oppheve sine nasjonale tiltak for å ta hensyn til enhver slik endring i vedleggene.
6. Medlemsstatene skal senest 2. juni 2013 underrette Kommisjonen om ethvert eksisterende nasjonalt tiltak som begrenser eller

forbyr tilgjengeliggjøring, besittelse og bruk av et stoff, eller av blandinger eller stoffer som inneholder det, begrunnet med at det kan brukes til ulovlig framstilling av eksplosiver.

#### Artikkel 14

##### Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter tillegges Kommisjonen på de vilkårene som er fastsatt i denne artikkel.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter som nevnt i artikkel 12, skal tillegges Kommisjonen for en periode på fem år fra 1. mars 2013. Kommisjonen skal senest ni måneder før utløpet av femårsperioden utarbeide en rapport med hensyn til den delegerte myndigheten. Delegeringen av myndighet skal stilltiende forlenges med perioder av samme varighet, med mindre Europaparlamentet eller Rådet motsetter seg en forlengelse senest tre måneder før utløpet av hver periode.
3. Den delegeringen av myndighet som er nevnt i artikkel 12, kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegeringen av myndighet som angis i beslutningen, opphører. Beslutningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i Den europeiske unions tidende eller på et senere tidspunkt som er fastsatt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er i kraft.
4. Når Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den umiddelbart og samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet om dette.
5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 12, skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har kommet med innvendinger innen en periode på to måneder etter at Europaparlamentet og Rådet er underrettet om rettsakten, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før denne perioden utløper, har underrettet Kommisjonen om at de ikke har innvendinger. Denne perioden skal forlenges med to måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

#### Artikkel 15

##### Framgangsmåte for behandling av hastesaker

1. Delegerte rettsakter vedtatt i henhold til denne artikkel skal tre i kraft uten opphold og være i kraft så lenge ingen har kommet med innvendinger i samsvar med nr. 2. I underret-

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

ningen til Europaparlamentet og Rådet om en delegert rettsakt skal anvendelsen av framgangsmåten for behandling av hastesaker begrunnes.

2. Europaparlamentet eller Rådet kan etter framgangsmåten i artikkel 14 nr. 5 komme med innvendinger mot en delegert rettsakt. I så fall skal Kommisjonen oppheve rettsakten umiddelbart etter at Europaparlamentet eller Rådet har meddelt sin beslutning om å komme med innvendinger.

#### Artikkel 16

##### Overgangsbestemmelser

Privatpersoners besittelse og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, skal være tillatt til 2. mars 2016.

#### Artikkel 17

##### Eksisterende registreringsordninger

En medlemsstat som 1. mars 2013 har en gjeldende ordning som pålegger markedsdeltakere å registrere transaksjoner som gjør ett eller flere utgangsstoffer for eksplosiver som omfattes av restriksjoner, tilgjengelige for privatpersoner, kan avvike fra artikkel 4 nr. 1 eller 2 ved å anvende registreringsordningen i samsvar med artikkel 8 på noen av eller alle stoffene som er oppført i vedlegg I. Reglene i artikkel 4 nr. 4-7 får tilsvarende anvendelse.

#### Artikkel 18

##### Gjennomgåelse

1. Kommisjonen skal innen 2. september 2017 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om
  - a) eventuelle problemer som har oppstått som følge av anvendelsen av denne forordning,
  - b) hvorvidt det er ønskelig og mulig å styrke og harmonisere systemet ytterligere på bakgrunn av den trusselen mot offentlig sikkerhet som terrorisme og annen alvorlig kriminalitet utgjør, idet det tas hensyn til

medlemsstatenes erfaringer med denne forordning, herunder eventuelle påviste sikkerhetsmangler, og til kostnadene og nytten for medlemsstatene, markedsdeltakerne og andre berørte parter,

- c) hvorvidt det er ønskelig og mulig å utvide denne forordnings virkeområde til å omfatte yrkesbrukere, idet det tas hensyn til byrdene for markedsdeltakerne og til denne forordnings formål,
  - d) hvorvidt det er ønskelig og mulig å la bestemmelsene om melding om mistenkelige transaksjoner, svinn og tyveri omfatte ikke-registrerte utgangsstoffer for eksplosiver.
2. Senest 2. mars 2015 skal Kommisjonen framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om mulighetene for å overføre relevante bestemmelser om ammoniumnitrat fra forordning (EF) nr. 1907/2006 til denne forordning.
  3. I lys av rapportene omhandlet i nr. 1 og 2 skal Kommisjonen, dersom det er hensiktsmessig, framlegge for Europaparlamentet og Rådet et forslag til regelverk med sikte på tilsvarende endring av denne forordning.

#### Artikkel 19

##### Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den tjuende dag etter at den er kunngjort i Den europeiske unions tidende.

Den får anvendelse fra 2. september 2014.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 15. januar 2013.

*For Europaparlamentet*      *For Rådet*

M. SCHULZ

L. CREIGHTON

*President*

*Formann*

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

# VEDLEGG I

Stoffer som alene eller som bestanddel i blandinger eller stoffer ikke skal gjøres tilgjengelige for privatpersoner, med mindre konsentrasjonen er lik eller lavere enn grenseverdiene fastsatt nedenfor.

| Stoffets navn og registernummer i Chemical Abstracts Service (CAS RN) | Grenseverdi    | Kode i den kombinerte nomenklaturen (KN) for en isolert kjemisk definert forbindelse som oppfyller kravene i note 1 til henholdsvis kapittel 28 eller 29 i KN <sup>1</sup> | Kode i den kombinerte nomenklaturen (KN) for blandinger uten bestanddeler (f.eks. kvikksølv, edelmetaller, sjeldne jordmetaller eller radioaktive stoffer) som medfører klassifisering under en annen KN-kode <sup>1</sup> |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hydrogenperoksid<br>CAS RN 7722-84-1)                                 | 12 vektprosent | 28470000                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Nitrometan<br>CAS RN 75-52-5)                                         | 30 vektprosent | 29042000                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Salpetersyre<br>CAS RN 7697-37-2)                                     | 3 vektprosent  | 28080000                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Kaliumklorat<br>CAS RN 3811-04-9)                                     | 40 vektprosent | 28291900                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Kaliumperklorat<br>CAS RN 7778-74-7)                                  | 40 vektprosent | 28299010                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Natriumklorat<br>CAS RN 7775-09-9)                                    | 40 vektprosent | 28291100                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Natriumperklorat<br>CAS RN 7601-89-0)                                 | 40 vektprosent | 28299010                                                                                                                                                                   | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |

<sup>1</sup> Kommisjonsforordning (EF) nr. 948/2009 (EUT L 287 av 31.10.2003, s. 1).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 269/2014 av 12. desember 2014 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og bruk av utgangsstoffer for eksplosiver

## VEDLEGG II

Stoffer som alene eller som bestanddel i blandinger eller stoffer er omfattet av meldingsplikt ved mistenkelige transaksjoner

| Stoffets navn og registernummer i Chemical Abstracts Service CAS RN)                                                   | Kode i den kombinerte nomenklaturen (KN) for en isolert kjemisk definert bestanddel som oppfyller kravene i henholdsvis note 1 til kapittel 28, note 1 til kapittel 29 eller note 1 b) til kapittel 31 i KN <sup>1</sup> | Kode i den kombinerte nomenklaturen (KN) for blandinger uten bestanddeler (f.eks. kvikksølv, edelmetaller, sjeldne jordmetaller eller radioaktive stoffer) som medfører klassifisering under en annen KN-kode <sup>1</sup> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Heksamin<br>CAS RN 100-97-0)                                                                                           | 29212900                                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Svovelsyre<br>CAS RN 7664-93-9)                                                                                        | 28070010                                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Aceton<br>CAS RN 67-64-1)                                                                                              | 29141100                                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Kaliumnitrat<br>CAS RN 7757-79-1)                                                                                      | 28342100                                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Natriumnitrat<br>CAS RN 7631-99-4)                                                                                     | 31025010 (naturlig)                                                                                                                                                                                                      | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                                                                        | 31025090 (ikke naturlig)                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Kalsiumnitrat<br>CAS RN 10124-37-5)                                                                                    | 28342980                                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Kalsium-ammoniumnitrat<br>CAS RN 15245-12-2)                                                                           | 31026000                                                                                                                                                                                                                 | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
| Ammoniumnitrat<br>CAS RN 6484-52-2) [i en konsentrasjon på minst 16 vektprosent nitrogen i forhold til ammoniumnitrat] | 31023010 (i vandig løsning)                                                                                                                                                                                              | 38249097                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                                                                        | 31023090 (annet)                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                            |

Forordning (EF) nr. 948/2009

=====



